

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Szerkesztőség: Tórr István-utca 11. — Telefon-szám 28.
Kiadóhivatal: Kollár A. könyverkeskedése, hol az előfizetések
és hirdetések felvételnek.

Felolós szerkesztő:
Dr. Lemberger Ármin.

Előfizetési árak:
Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések jutányosan számítottak.

HELYI POLITIKA.

48-as elismerés Vojnits István bárónak.

— Bajai riport A Nap-ban. —

Risum teneatis amici... Fogjátok meg — polgártársak — 48-as vezéreiteket, mert felő, hogy kiugranak a bőrből azon való haragjukban, amit a Nap, a legmegvetnyolcasabb justhpartí ujság ír ki róluk ezen a héten. Beugrott a vezérújságjuk és kormányverő vérszomjas hadjáratában nem vette észre, hogyan leplezi le a 48-as fő- és alvezérek tehetetlenségét a bajai érdekek előbbrevitele dolgában és mint zengi akaratlanul dicséretét a bajai nemzeti munkapártnak és Vojnits István bárónak, ki a bajai polgárság iránti szeretettel és nagy tekintélyének egész erejével karol föl minden bajai ügyet.

Cikke — visszafelé elültű cikke elején megállapítja A Nap, a 48-as vezérújság, hogy »Vojnits báró még mindig kiskirály idelelen a Délvidéken.« Azután — meglehetősen történeti hűséggel — a következő érdekes esetet mondja el.

Beyer Ede bajai állami elemi iskolai tanító még Apponyi minisztersége idejében folyamodott hat hónapi szabadsággért, mert gimnáziumi érettségét tett, tanítói diplomát szerzett,

a pesti egyetem jogi karának a hallgatója volt és a második alapvizsgára akart készülni. A szabadságidejére lemondott a fizetéséről is, de Apponyiétől, (a 48-as miniszterétől) szabadságot nem kapott. Tóth János államtitkár harmadfél napig bőltöte a harminckét soros folyamodást, aztán így utasította el Beyer Edet:

— *Minék a tanítónak alapvisgsa?* — Minék tett maga érettségét, amikor a negyedik polgártiból is mehetett volna a tanítóképzőbe.

A boldogtalan tanító audienciára ment Jánoshoz, aki ekkor már haragosan dörögött rá:

— *Micsoda!?* Doktor akar lenni? Hiszen en se vagyok doktor, mégis megélek!

És kidobta Beyer Edet, aki a napokban elmondotta az esetét Vojnits István bárónak a bajai munkapárt lakomáján(?) A munkók bácskai helytartója megveregette a tanító vállát:

— A pártunk számít önre. Holnap pedig menjen el hathónapos szabadságra és tanuljon. A többit majd elintézem én...

Ezt mondta Vojnits Pista, elővette a noteszét és feljegyezte a tanító nevét. Ez a Beyer Ede minden pártolásra érdemes, de azért a bácskai kiskirály zavarba hozza Magyarországot. Hát ki a kultuszminiszter? Zichy János vagy Vojnits Pista?

Ez a — helyi-vel-közzel tendenciózus riport, — melyet a bajai nemzeti mun-

kapártnak kétségkívül jóakarója küldött be a Napnak, két dologra derit világozságot.

Az egyik: hogy a 48-as kormány alatt a legméltányosabb bajai kérelem is visszautasításra talált a Kossuth Lajos nevével és a 48-as jelzavakkal üzerkedő és a polgárságot a nemzeti munka műhelyből kiűző honhazafiak részéről.

A másik: hogy Vojnits István báró tényleg nagy hatalom, ki a bajai érdekekért sikra szállani mindenkor kész.

Szívesen állapítjuk meg mi is, a 48-asok vezérújságjával együtt — ezt a kettős igazságot.

Becsületes polgárok — tisztességes intelligencia.

Ezen a címen bajai polgárok becsületét és a helyi intelligens társadalom tisztességét kezdi ki a függetlenségi félhivatalos ujság.

Vadák és rágalmak egész légója csapong a szóban levő cikkben a bajai polgárság ellen. A vadskodás minden konkrét adat híján történelmi, alapatlanul és igaztalanul, de azért ordít a vád abban a reményben, hogy valami szenny csak ragad ennek a városnak nemzeti munkára kész közönségére abból a sártengerből, melyet reája fröccsentenek. A polgárok minden rétegére szór egy kis sarat a függetlenségi párti ujság, szegényre, gazdagra, iparosra, lateinerre egyformán. Mindenki korrupt itt — szerintül, a kismember és a vagyonos egyaránt. Mindenki veszteget, mindenki a polgárok lel-

TÁRCA.

Modell.

— A »Bajai Hírlap« eredeti tárcája. —

Írta: Idem.

Kora tavasszal egy festő tévedt a kis erdélyi faluba. Elűzte őt a főváros füstös, kormos levegője, ami úgy tavaszját szinte elviselhetetlennek tetszett.

Modellt keresett egy új képhez.

A kis falu girbe-görbe utcái, apró kis házacskaik legkevésbé sem nyújtottak festői látványt és a fiatalember, vázlat könyvével a hóna alatt, kedvetlenül barangolt szerzte a faluban.

»Tulajdonképpen mit akarok én itt? ... mondta boszusan, ezen az Isten háta mögötti

helyen akadhatok-e valamire? Bolondság, megyek odébb, kár az időért!«

Estefelől azonban az öreg Csériné szolgálója diadalmasan mesélte az asszonyának: »Egy igazi festő van itt, nem ám olyan fotografus, meglátta kisasszonyunkat, aztán leakarta fösténi, életnagyságában. De csak mégis jó az, ha valaki szép!«

Az öreg asszony letette a kötését, apró, jószágos szemek az ablaknál ülő leányt keresték, gyöngéden, nagy örömmel mondta: »Halld ezt, Klárkám?«

Oda tipgett a szótalan leányhoz, reszkető, ráncos kezével végig simogatta és a szeretet szótárából vett becéző szavakkal illette:

»Kis leányom, gyöngyvirágom, hallottad-e, le fognak festeni téged, mintzath rólad királynét, szentséges Madonnát, oda akaszthat oltárképnek a templomba, szépséges rózsaszálam, örülts neki, ugy-e?«

A leány közömbösen, lustán vont vállat.

»Hát örüök, hogyné!«

De a hangja nem fejezett ki örömet, az arcát nem tette derűssé a mosoly és a szemek, a csodálatos nagy, sötét szemek értelmetlenül, tompán néztek a semmibe. Általában sosem örült, sosem busult, napokig a szavát sem hallották, járt-kelt andalogva, mintha egy más világhoz tartozna, ulti szeretett csak, modulatlanul, lombán, csak ulti, ulti Gondolat nélkül bámulni és az az üres, semmitmondó kifejezés volt a szemében akkor is, amikor hosszú napok alatt modellt ulti a festőnek.

Ez először el volt ragadtatva. Micsoda alak, minő pazar bőkezűsége a természetnek! A szépért rajongó szeme szinte mohón itta a formák e tökéletességét, a leány fekete, majdnem vad szépsége elbűvölte. Keresve sem találhatott volna küllömb alakot.

Napok mulva azonban, amint ezt a mozdul-

NAPONTA FRISSEN
PÖRKÖLT KÁVÉ!!!

„Mikádó keverék“ finom és zamatos.

Ára kilója 4— kor.
1/4 kiló 1— kor.

„MIKÁDÓ“

új kávéraktára Baján

Stampfl Jenő fűszer- és csemegekereskedésében.

Kávényagpörkölté társaság Budapestem. Központ: VI. Andrassy-ut 35. szám.

„Udvári keverék“ kizárólagos különlegességünk.

Ára kilója 5— kor.
1/4 kiló 1/25 kor.

Mikádó kávé előnyai: Öt legjobb kávé keveréke, finom és zamatos, naponta friss, kiadás s ezáltal — olcsó.

földjén nem vagyunk magyarok, Magyarország nem a magyaroké még, ezer év után ez a haza még nincs elfoglalva! Igen, még egy új honfoglalás vár reánk!

Még a magyarok földjén nincs 20 millió ember, de e földön a nem magyarok száma több, mint 10 millió! Hát nem vagyunk mink naiv nemzet? amikor még 10 millió embert kell a magyar idiomának megnyerni, amikor még nálunknál erősebb ellenféllel szemben kell megvédelmezni a szülőszél magyar nyelvet, akkor a mi nemzeti erőnket elérhetetlen célokért való küzdelem köti le, akkor a 48-as honhazafiak kardbojotért, néhány hónapi terminusért s egyéb apró dolgokért nyűgözik le kezeinket!

Nem jól van ez így.

A nemzeti államot kell felépíteni. Még nem vagyunk magyar, nemzeti állam, mert e haza polgárainak nagyobb fele még nem beszél a mi muzikás nyelvünket s amikor a mi kis magyar szigetünket, az oláhság, tótság és németiség felkobácsolt hullámai verdesik s előntéssel fenyegetik, mink Ágota kisasszony módjára nem a partot védelmezzük, hanem azt a kis levendula törzset, amelyik a parton virít.

Nemzeti államot akarunk kiépíteni. Ezzel a nemzeti életének fundamentumát alapozzuk meg. Mert az utóbbi évek nemzetközi politikai mozgalmában mindig a nemzetiségi eszme volt megindító rugó. A nyelv, a nemzetiség egyesíti, sőt izmosítja a nemzeteket s népeket.

Solferino az összes olasz népeket egyesítette, Königrätz az összes német nemzeteket összetömörítette, mert a közös nyelv az emberek és népek legközelebbi, legszívósabb kapcsa.

Ezért nekünk az az első feladatunk, hogy felépítsük a magyar nemzeti államot, azaz megmagyarosítsunk minden embert, aki a szent korona országainak polgára. Ez ad majd erőt, tartalmat a magyar államnak, de nem csengő jelzések, káprázatos ábrándképek hangoz-

tatásával, hanem nemzeti munkával, a tanítás, a kultúra és a társadalom terén, sőt ha kell vasakarral és acélergiával a közigazgatás terén.

Csak egy nyelvű nemzetek erősek. Franciaország Szedán után is erős maradt, mert egy nyelvű, s a különféle német fejedelemségeknek összeforrasztó ereje is csak egy nyelvűsége volt. S tanulhatnánk a Németországtól, hogy kell kulturális intézményekkel magához édesgetni az idegen nyelvűeket, amint Elsassban tette s hogy kell hajthatlan energiával ráerőszakolni idegen törzsrre a hazai nyelvet, mint Posenben tették.

De nekünk erre nincs időnk, sem erőnk.

Időnket lefogalja a 48-asok közjogi harcainak vesszőparipája, meg a kődfátolyokép-kbe való belemertülés; erőnket meg szétforgácsolja az önmagunkkal való meghasonlásunk és viadalunk.

Felépíteni a nemzeti államot, kiterjeszteni a magyar szót, ez első teendőnk. Avagy nem látjátok az oláh veszedelmet, nem látjátok a délszláv veszedelmet? A tót veszedelmet?

Nézzetek a mappára: a nagy alföld és a székeley magyarság két magyar szigete között egy oláh folt van, oláh áradat mossa a két partot s legyeket résen. Ha az alföld magyarsága utat tör az oláhságon át a székeleyekhez, akkor ez oláh folt a miénk. De ha az oláh áramlat a magyar szigeten át utat mos magának az oláhországi testvéreihez, akkor elveszett az erdélyi magyar sziget is örökre, az oláh folttal együtt.

Nézzetek be a beregi, mármarosi, zempléni falvak viskóiba, az orosz cár képe lóg ott, az atyuskát imádják. S nem halljátok Nagyhorvátország hőbortának kísérteteit?

S mi — oh boldog naivitás — kardbottal, terminussal foglalkozunk.

Ne az óraiüveget féltsük, hanem a Móríckát, ne a kardbojot féltsük, hanem a magyarságot.

Magunkat kell előbb legyőzni; a honfoglalást kell előbb befejezni; a magyarságot kell előbb izmosítani. Csak hogy mi fékezhetlen durcás gyerekek vagyunk. A király szabad kezét adott a belügyi reformok terén, hát eldobjuk, nekünk a tilos édes kell, s miközben ezért tusakodunk, elenerválódunk.

Mert nem a királyt, nem Ausztriát, nem a hadsereget kell elsöbni a mi nemzeti aspirációink számára megnyerni, hanem Magyarországot. Ma még e haza nagyobb fele nem magyar, hát nem is fogékony magyar nemzeti eszmék iránt.

Ha majd egyöntetű akarattal, összeforrt magyarsággal és megizmosodott nemzeti öntudattal állhatunk elő, ha azt mondhatjuk 20 millió magyar akarja ezt, akkor végük fel újra a nemzeti harcot a nemzeti ideálokért. De ezt a harcot csak a kiépített magyar nemzeti állam veheti fel, nem pedig a szétforgácsolt erők elenyevet energiátlansága, melynek munkaerejét kicsinyes jelzések s személyes ambíciók szívják fel.

Ehez nemzeti munka kell, csak nemzeti munka építheti fel a nemzeti államot, s csak becsületes, igazi magyar munka építheti fel, a tisztára színmagyar nemzetet.

Igen, nemzeti munkával leszünk csak magyarok, szabadok és erősek, nem pedig, mint Kossuth Ferenc csak tegnappelőtt mondta; «azokkal a tulzásokkal, amelyek, mint a mostani helyzet is bizonyítja, csak károsok lehetnek az országra nézve».

Ez a böcs megalkuvás, a hazafias mérséklet hangja, s az az áranlat, amelyiken e «tulzások» burjánzottak, józanították ki a nemzetet, az vitte, bele a nemzetet a munkapárthba, mert a nemzet tudatára ébredt, hogy a nemzetnek reális célokért kell küzdeni, s mert látta, hogy az egyik párt a bankról, a másik a katonai vívmányokról, a harmadik az önálló vámtérről mond le, látta, hogy a függetlenségek emelike a kvótát, tehát nem ez a nemzet életkérdése, hanem, az hogy Magyarország magyar legyen: hogy nemzeti munkával kiépítse a nemzeti államot.

kapkodva öltözött, kendőt, köpnyővet vett és indult. Rátette kezét a kilincse, lassan, óvatosan . . . De az ajtó nem engedett, be volt zárva. A leány meghökken. Hát meg tudta volna az öreg anyja a tervét és az zárja őt be? Oh, de ő nem marad itt, ki fog innen menni, el akar menni, minden áron. Szilajul megrázta az ajtót, hogy recsegett a korhadt, fa, de az ajtó szilárdan állt . . .

Kivül a remegő öreg asszony könnyezve tördelte a kezét, átkozta azt az embert, aki kiforgatta ezt a leányt, akinek könnyelműsége sietteté kitörni a veszélyt, amiől rögen tartott. Nem láthatta, de iszonyodva hallotta, mint tör, zuz az a megháborodott teremés, mint sikolt rikácsoló, állatias, nem is emberi hangon, mint fut körül rémesen kiáltozva a szobában, rázza az ajtót, a kis ablak vastrácsát leszegeti. Késégsbeesve térdre roskad a tehetetlen öreg asszony, összekulcsolt kezét jaggatva emeli az égnek. Jóságos Isten, könyörülj ezen a szerencsétlen leányon!

Az örült leány folytatta vad tombolását . . . Lassan-lassan azonban csitulni kezdett, kiabálása lassu hörgéssé fulladt, végül csend lett, egészen csend . . . Az öreg asszony betámaszkodt szobájába.

A festő unta már a várását. A holdfénynél megnézte az óráját, fél egy volt. Nos, hát mi lesz, dűnyögte unottan, nagyot ásítva.

Megkerülte a kertet, hogy az ablakon bekapogjon Szoklatán világosság áradt ki azon az utcára és még csak egy lépést sem tehetett, amikor sísterege, magas lángoszlop kigyózott a levegőben. Az ablakon át piros lángnyelvek nyujították ki, őt perc sem telt el, már lángban állt az egész rozoga, zsindeles kis ház.

Mi történt itt?

Az örült leány magára gyujtotta a szobát . . . A festő kővé meredve, mozdulatlanul bámult a lobogó lángok közé, csak amikor emberek siették elő és megkísérelték a mentés meddő munkáját, akkor eszmélt föl és rohant az égő háznak, vakon, kétségbeesetten.

Egy tizöltözött megragadta a karját.

«Vissza — kiáltott rá nyersen —, élő ember oda többé be nem mehet!»

«De az öreg asszony, a leány . . .»

«Oda nézzen!»

Az ablakra mutatott. Ott állt Klára, lángok fölött, lobogó hajjal, de az arcán a kielégített boszuvágy sugárzott és a sísteregő, recsegő gerendák zuhanásán is áthallatszott vad, rekedt gunykacaja.

A festő iszonyodva takarta el arcát. El innen, el!

Támolyogva megindult, füstösen, kormosan, pörkölt hajjal és a ropogó, recsegő, úszkáló falak között ott hagyott valamit.

A bohém gondatlanságát, lelkének vidámságát, örökös jó kedvét!

Motorkák! Gazdák! Gőzgépek!

Ha elsőrendű gépet akarnak venni, kért-jenek árjegyzéket európa-szerte hímeeves

magánjáró és vontatható benzinkomobilon, magánjáró és vontatható gőzlokomobilonról. Teljes scéplőkészletek!

Benzinmotoros kötőró és faaprítógépek vontatásra és magánjáró szerkezettel. Stabil benzinmotorok. Szívógáztelepek

KELLNER és SZANZER

Budapest, V. ker., Aulich-utca 2. szám.

Sürgőnyelme: „Világosság” Budapest.

HIREK.

Bajai küldöttség a kormánynál.

— Telefon-tudósítás. —

A bajai nemzeti munkapárt vezetősége szombaton tisztelegelt *Hederváry* gróf miniszterelnöknek, *Percczel* Dezsőnek, a nemzeti munkapárt végrehajtó bizottsága elnökének és *Jeszzensky* belügyi államtitkárjának.

A bajaiak igen szívélyes fogadtatásra találtak és a legmesszebbmenő támogatást kaptak ígéretet a bajai képviselő-jelölt személyének megválasztására nézve.

A küldöttség **Vojnits István** bárót is fölkereste és tolmácsolta a bajai polgárság azon általános óhaját, hogy az ő népszerű és befolyásos személye vállalja el a bajai jelöltséget.

Vojnits István báró válaszában egész munkabírásával ígért sikra szállani mindenkor a bajai érdekekért és a jelöltség elfogadása tekintetében a döntést magának főtartotta

Ijabb Szemző Gyula főispán ez ügyben ma, vasárnap Budapestre érkezik.

— **A lökért új elnöke.** Ambrozovics Lajos főispáni demissiójával egyidőre a lökért elnöki tisztéről is leköszönt. A megválasztott elnöki tisztségre a lökerti tagok egy része dr. *Moder Géza* titkárát kívánja, annál is inkább, mert ő látja el immár három esztendőre az összes elnöki teendőket. *Moder Géza* vezetése friss életet és mozgalmaságot vitt a lökertbe és a maga erejéből, anyagi áldozatok árán is, igazi virágoskertet teremtet és kies mulatóhelyünkön. Úgy tudjuk, hogy *Moder* doktornak ezzel szemben az a terve, hogy *ijabb Szemző Gyula* főispán kerüjön a lökért élére, kinek egésze alatt továbbra is készségesen intézné a lökerti ügyeit.

— **Werner Adolf dr. szabadelőadás.** Az elmúlt vasárnapon végére ért a bajai főgimnázium tanárkara által rendezett szabadelőadási ciklus. Telt ház, élénken érdeklődő és Werner dr. sok szép előadásától elcsigázott urali közönség jött össze most is és amit kapott, méltán elégitette ki a legmagasabb igényeket. Sínies nyelvezettel megírt, formás előadásában a legnagyobb magyar festőművész *Munkácsy Mihály* legjobb alkotásait méltatta igazi műértéssel *Werner* doktor, kinek szavait sikerült vetített képek kíséretét. Az érdeklődés egy percére sem csappant ez az előadás végén fölhangzott lelkes taps igazi fokmérője volt az elért sikernek.

— **Ij. Szemző Gyula főispán a közigazgatási bizottságban.** A közigazgatási bizottság pénteken délelőtt tartotta rendszerinti havi ülését. Ezuttal elnökölt először *ijabb Szemző Gyula* főispán, kit a bizottság tagjai tünető ovációval fogadtak. A főispán formás beszédben fejtette ki a közigazgatási bizottság munkakörének nagy fontosságát és ígérte, hogy egyedül az igazság és a bajai érdekek iránti szeretete fogja irányítani tevékenységét. A szakferekenk jelentéséből az ex-lex hatásárról szóló rész emelkedik ki. Baján 30 százalékkal kevesebb állami egyenes adó folyt be az idén, mint a tavalyi esztendő hasonló szakában

— **Főispáni ebéd.** *Ijabb Szemző Gyula* főispán pénteken délelőtt vendégeit látta a közigazgatási bizottság tagjait a Nemzeti Szállóban adott ebédben. A főispáni ebéd megjelent a bizottság minden tagja, a választott és a hivatalból való tagok egyaránt, politikai pártkülönbségre való tekintet nélkül. *Werner* Adolf dr. megleghangos beszéddel köszöntötte *Szemző* főispánt. A társaság feszelen hangulatban maradt együtt a késő délutáni órákig.

— **Eljegyzés.** *Schwarz* Elzát, *Schwarz* József helybeli jövedékbőr leányát eljegyezte *Mandl* József bródi osztálymérnök.

— **Képviselői beszámoló.** *Rajk* Aladár dr. volt orsz. képviselő f. hó 10 én délután félhárókor beszámolót mond a Bárány-szálloda udvarán. A beszámoló után a függetlenségi párt újból *Rajk* Aladárt jelöli.

— **Halálözös.** *Timpauer* Györgyné szül. *Szathmáry* Irma életének 48 ik évében hosszú szas szenvedés után jobblétre szenderült. Halála kiterjedt rokonságnak okozott gyászt. Végtségessége, melyen a család számos jobáratja jelent meg, április 5 én délután ment végbe.

— **Széchenyi-ünnepség a főgimnáziumban.** A főgimnázium f. hó 8 án a legnagyobb magyar írójának halálának 50 ik évfordulója alkalmából iskolai ünnepséget rendezett. Az ünnepség a »Hymnus« elnevelésével kezdődött, melyet az egész ifjuság énekel, majd *Szilágyi* Jenő intézeti tanár lendületes beszéd keretében emlékezett meg a legnagyobb magyar életpályájáról, érdemeiről, alkotásairól, melyek hazánkat, alkotmányunkat a rendi elmaradottságból kiszabadították, moderné tették; az ifjú hallgatóság fogékony lelke előtt meggyőzően fejtette, hogy mi volt *Széchenyi* az országnak. S mit köszönhet neki a haza. Nélküle ki tudja: hol, de az bizonyos, hogy ott, a fejlődés azon fókán, ahol most van — semmiesetre sem lenne, nem lehetne hazánk. — Hogy »Magyarország volt« — száz név érdeme és dicősége... abból ellenben, ha »lesz« az orozslánrészt örökre övé marad. Ismertette *Széchenyi* nagyhatású munkáit s végül hűségre, kitartásra, munkásságra, művelődésre, haladásra és mérsékelt buzdította a fölleskesült tanuló ifjuságot a »Szózat« elnevelése zárta be a haza hazai iskolai ünnepséget.

— **Záró táncvizsga.** Ma, vasárnap délután tartják meg *Landau* Géza táncnánár növendékei záró táncvizsgájukat a Nemzeti szálloda nagytermében. Vendégeket is szivesen látnak.

— **Bajai kereskedelmi alkalmazottak és az általános választói jog.** A budapesti gyűlésük után most rendre megszólalnak a vidéki szakegyesületek és társadalmi osztályok is, hogy állást foglaljanak az általános, egyenlő és titkos választói jog érdekében. Legutóbb a Bajai Kereskedői Ifjak Egylete elhatározta, hogy f. hó 17-én vasárnap az összes helybeli kereskedelmi alkalmazottak és magántisztviselők bevonásával nyilvános nagygyűlést rendez, hogy jogos érdekeik megvédésére és kivánságaik követelésére tömörüljenek. A most aktuális általános, egyenlő és titkos választói jog, továbbá a már rég vajudó kötelező teljes vasárnap munkaszünet és az agkori nyugdíjbiztosítás kérdése ugyszólván léteérdekek a kereskedelmi alkalmazottaknak és magántisztviselőknek.

— **Ujabb felhívás az adózó közönséghez.** dr. *Moder* Géza tanácsos, mint a városi adóhivatal főnöke ismételve felhívja mind azokat a vállalatokat és egyleteket, kik nyilvános számadására kötelezett vállalatok és egyletek adójára vonatkozó vallomásukat a már közzétett határidőben be nem adták, hogy ezt a vallomásukat 8 nap alatt annyival inkább adják be, mivel ellenkező esetben adójuk a törvényben meghatározott súlyos következmények terhe alatt hivatalból fog megállapítani.

— **A munkásbiztosító elnöke.** A kerületi munkásbiztosító igazgatósága kedden este tartott ülését a saját kebeléből elnöké választotta *Spitzer* Armin gyufagyárost, alelnöké a munkaadók részéről *Schulhoff* Gyulát, a munkások részéről pedig *Pock* Nándort.

— **Tisztújítás a munkásbiztosítónál.** A Bajai Kerületi Munkásbiztosító Pénztár vasárnap tartotta ez évi rendes közgyűlését. A közgyűlés jóváhagyta a mult évi zárosszámadást és megadta arra nézve a fel.entvényt. A zárosszámadás hiánnyal záródott. A hiány 4558 korona 58 fillér. Elhatározta a közgyűlés, hogy a régi »Betegségélyező Pénztár«-ról fennmaradt 15,785 korona vagyonból székházat vásároljon. Az orvos-kérdésben úgy határozott, hogy ezután az orvosokat fix-fizetés mellett alkalmazza. Erre nézve az igazgatóság fog dönteni. A tisztújításnál az igazgatóságba választottak a munkaadók részéről: *Füredi* Sándor, *Iszkeitz* András, *Miovác*: *Béla*, *Schulhoff* Gyula, *Spitzer* Armin és *ij.* *Wagner* Antal. A munkások részéről: *Berényi* Imre, *Deutsch* Béla, *Hutflusz* Vendel, *Loosz* Bálint, *Pock* Nándor és *Reiner* József.

— **Uj vasut.** Mohács város közönségének s a mohácsi járásnak egy régi óhajta nagy lépéssel jutott közelebb a megvalósuláshoz. *Pallós* Ignác budapesti vasutépítő vállalkozó megkapta az előmunkálai engedélyt a Bátaszék—Mohács—pélmónostori vasut építésére. A tervezet szerint Bátaszékről kiindulva Bántán, Dunaszekcsőn, Mohácson, Udvaron, Dályokon, Főherceglakon át megy a vonal Pélmónostorra. A terv nem új keletű. Már a koalíciós kormány idején minden követ megmozgattak a mohácsi, hogy e vasutonál előmunkálai engedélyt a vállalkozó cég számára kioszkózzák, fáradozásuk azonban sikertelen maradt. *Hieronymy* Károly, a mostani kereskedelmi miniszter méltányolva Mohács és a mohácsi járás közgazdasági és közlekedési érdekeit, az előmunkálai engedélyt megadta.

— **Megölte az itál.** Különös szerencsétlenség történt hétfőn hajnalban. A Cirusz Ferenc-után járó csendőrorjárat egy önkivületi állapotban lévő fiatalembert talált az utcán. A fiatalember — *Szölösi* István — oly rossz volt, hogy a hozzáintézt kérdésekre nem volt képes választ adni. A csendőrorok beszállították a városi közkórházba, ahol rögtön ápolás alá vették. A csendőrség megkíséreltet kihallgatni, de sikertelentül. A boldogtalan ember anélkül, hogy teljesen eszméltehez jutott volna, délután meghalt. A csendőrség megindította a nyomozást, hogy a haláleset okát megállapítsák. A nyomozás kiderítette, hogy *Szölösi* azon az éjjelen rendkívül sok söröt és bort ivott. Megállapították azt is, hogy *Szölösi* összetűzött hat más legénnyel. Azonban semmi külőrszak nem látszott rajta. A boncolás megállapította, hogy az itálnak esett áldozatul.

— **Pásztorj** cs. és kir. udv. szállító virágkereskedése, Budapest, VIII. Rákóczi-ut 3. Képes árjegyzéket kívánatra díjtalanul küld.

Segédszerkesztő: **Spitzer Zoltán.**

622/1910. tkvi szám.

Árverési hirdetés.

A bajai kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy az árverést **Dr. Bruck Samu** bajai ügyvéd által képviselt **Kritzer Lipót és flai cég** jára, **Walter Mór** bajai lakos ellen, 131 kor 80 fillér tőke, ennek 1909. évi augusztus hó 27-til járó 5% kamatai, 134 korona 40 fillér (ddgi), 23 kor. 30 fillér ezuttal megállapított és a még felmerülő költéseknek kielégítése végett az 1881. évi LX. t. c. 144. és következő §-ai, valamint az 1908. évi XLI. t. c. 21. §-a alapján a szabadkai kir. törvényszékhez tartozó, a bajai kir. járásbíróóság területén lévő, a bajai 2666 sz. betűben 1603. és 1604. hrsz. a foglalt 154. és 115. négyyszögöl területű Szent László utca 34. sz. a. fekvő házias beltelek és kertnek **Walter Mórt** illető fele részére 2364 kor 50 fillér kiküldési árban ezennel elrendeli és annak **Baján**, a telekkönyvi árverési helyiségben **1910. évi május hó 2 napjának délutáni 3 óráját** kitézi.

Az elárverendő ingatlanok a kiküldési ár felénél alul eladni nem fognak.

Árverezők a kiküldési ár 10% át középpénzben vagy óvadékképes papírban a kiküldött kezéhez tegyék le.

Vevő a vételárat három egyenlő részletben és pedig az 1-ső részletet 15, a 2-ikat 30 nap, a 3-ikat 45 nap alatt, mindig az árverés jogerőre emelkedésétől számítot, de mégis az árverés napjától járó 5% kamataival együtt, a bajai kir. adóhivatal mint bírói letéppénztárnál, az ide két példányban és kellő felzetekkel benyújtandó kérvény kapcsán fizessék le.

A bánatpénz az utolsó részletbe számítatik be.

A kir. járásbíróóság mint telekkönyvi hatóság Bija, 1910. évi január hó 21. napján.

Temmer,
kir. járásbíró.

Szőlősgazdák!

oly finom lesz, hogy drágábban és hamar elkel.

Est bizonyítjuk, kik már termeljük és bizonyítjuk a nagy borkereskedők, akik 60–80 koronáért is megveszik hektóját, ha százezer hold ilyen teremne is Permetezés nélkül a múlt évben is perenospóráttól mentes nagy termést adott. (Hol'danként 35 hektó.)

Vesszőről árjegyzék ingyen és bérmentve.

Nagy Gábor szőlőnagyhirtókos **Köly Bihar-m.**

Posta, távirda és távbeszélő állomás.
Levelezés magyar, román, horvát, szerb és német nyelven

Jó házból való fiu

tanulónak

felvétetik Kollár f. könyvkötészetében.

189/1910. végreh. szám.

Árverési hirdetés.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a bajai kir. járásbíróóságnak 1909. évi Sp. I. 645/8 számú végzése következtében **Dr. Monostori Gyula** bajai ügyvéd által képviselt **László Károly, Neu Ernő és Polgár Dániel** javára 122 kor 32 fillér s jár. erejéig 189/1910. évi március hó 21-én foganatosított kielégítési végrehajtás után le és felül foglalt és 26520 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: mozgatónyelű színház teljes berendezésével, 1 gőzgép, 1 elektró dinamó, 9 lámpa, 2 projectio lámpa, 1 elgőzgép objectivvel, 2 kis erő motor, 228 szék és 3 lakókosci stb. nyilvános árverésen eladtnak.

Mely árverésnek a bajai kir. járásbíróóság 1910-ik évi V. 240/2. számú végzése folytán 122 kor. 32 fill. tőkekövetelés, ennek 1909. évi október hó 13 napjától járó 5% kamatai és eddig összesen 36 korona bíróilag már megállapított költségek erejéig **Baján a vásártéren leendő megtartására 1910. évi április hó 25-ik napjának d. u 3 órája** határidőül kitézik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjelöléssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t. c. 107. és 108. §-ai értelmében, készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsaron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverendő ingóságokat mások is le- és felül foglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi XL. t. c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Baján, 1910. évi április hó 7.

Sztyó József,
kir. bír. végrehajtó.

Alapított 1846-ban.

KÖNYV- ZENEMŰ- PAPIR- IRÓ-

és

RAJZSZERRAKTÁR.

Az 1900. évi
iparkiallításon

aranyéremmel
kiltüntetve.

KOLLÁR A. BAJA,

Báró Eötvös-utca 5. sz. a.

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZET.
DISZKÖNYVKÖTÉSZET.

A „BAJAI HIRLAP” kiadóhivatala.

Könyvkereskedésben

nagy raktár a legújabb irodalmi termékek-, diszművek-, ifjúsági iratok-, képes könyvek-, imakönyvek, mindennemű tan- és segédkönyvek-, térképek-, földgömbök és zeneművekből.

Irodai levél- és rajz-papírok, író- és rajz-szerek, vonalzott üzleti könyvek nagy választékban a legjutányosabb áron beszerezhetők.

Bármely bel- és külföldi hirdlapokra és folyóiratokra előfizetések az eredeti áron elfogadtnak.

termékek-

Könyvkötészetem

Diszművek, Folyóiratok,
mindennemű könyvek
egyszerű és diszes bekötésére,

továbbá

képketrek, (Passepartouts)
íróaljzatok, stb.

előállítására van berendezve.

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZETEM

modern berendezéssel izlésesszen állít elő műveket, folyóiratokat, bál- és lakodalmi meghívókat, eljegyzési kártyákat, névjegyeket, számlákat, levélpapírokat, levélborítékokat, körleveleket, gyászjelentéseket, árjegyzékeket, falragaszokat, stb. fekete és színes nyomással.

Nagy raktár községi, igazgatási, ügyvédi és egyházi nyomtatványokból

Bármilyen könyvnyomtatvány munkák a legolcsóbb áron vétetnek fel.

Magyar Vulkáncementgyár Részvénytársaság

Központi iroda: Budapest, V., Sas-utca 25. szám. — Telefon-sz. 107-16.

Gyártelep: Selyp. — Telefon: Hatvan 46.

Ajánl: Elsőrendű Selypi portlandcementet, Vulkánportland cementet, kitünő minőségűt, mely a portlandcement szabványait 50%-kal túlhaladja.

GUBER FORRÁS
A LEGKÖNYNYEBBEN EMESZTHETŐ

ARZÉNES VIZ
VÉRSEGENYSÉG IDEGGYENGESEÉG
SÁPKÖR ÁLMTALANSÁG
ÉS MINDENFELE GYENGESEGI ÁLLAPOTOKNÁL ADHATÓ

KAPHATÓ: GYÓGYSZERTÁRAK, DROGUERIÁK ÉS ÁSVÁNYVIZKERESKEDESEKBN

Művelt és okos ember nagy súlyt helyez a fogápolásra, mert annak elhanyagolása nemcsak szépségébe, hanem egyben undorító szagot ad a lehetnek. Szakorvosok egyöntetű véleménye szerint a beteg fog további romlását megakasztja, a szájüreget szagtalanítja s a fogakat gyönyörűen fehéríti a Sztraka-féle Menthol fogszappan.

Kapható gyógytárakban 1 koronáért.

Kapható:

Gyarmati Emil
gyógytárában BAJÁN.

Most jelent meg!
Minden családnál ugyszólván nélkülözhetetlen
Dr. Loránd A.
karsbadi fürdőorvos által irt
A VÉNÜLÉS
elhárítása és az élet meghosszabbítása.
Ára füve 4 korona. — Kötve 6 korona.
KAPHATÓ:
KOLLÁR A. könyvkereskedésében.

A világon a legismertebb
KERÉKPÁR
elegáns, könnyű, elpuszthatlan, olcsók.

PREMIER

Katalogust ingyen és bérmentve küldünk.
Egyedült elárúsító:
The Premier Cyclo Company Ltd
Kilimann Heribert & Cooper Eger i. B.

Meglepő ujdonság!!

“Viktória”
legujabb angol nyersolaj-motor
4 ütemű, rendkívül szilárd, lassu járásu, legsekélyebb olajfogyasztás, minden fajta olajszappal.

Minden versenyt felülmuló! Olcsó ár! Kellemes fizetés! **Benzin- és szivóáztel-**
SZABÓ BÉLA utódánál Budapest, V., Visegrádi-utca 4. **pek vezérképviselete.**

Védjegy: „Horgony”

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**
pótleka
egy régiónek bizonyult háziész, mely már sok év óta legjobb bedörzsölésnek bizonyult küszvényél, oszónál és meghüleseknél.
Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárlaskor óvatatosak legyünk és csak olyan eredeti üvegeket fogadjunk el, mely a „Horgony” védjegyvel és a Richter cégjegyzéssel ellátott dobozban van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 140 és K 2. és úgyszólván minden gyógytárban kapható —
Főraktár: Török József gyógyserésznél Budapest.
Dr. Richter gyógytárára az „Arany oroszlánhoz”, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu.

TÖRLEY PEZSGŐ.

ROPS

1910-es modellünk újításai:
Intenzív lángú Gyorsforral. K evés szesz fogyasztás Erős alkotású kivethető és tisztíthatók. Művészi galvanó-bronz kivétel. Hozzádvá biztonsági gyorsfőzőnek eddigi előnyeit, a „Rops” 1910 a jelenkor legszebb, legtartósabb, leghibátosabb és legtakarékosabb asztali tühelye. Ha földi elalszik A szesz ki nem folyhat!

Ára Budapestben 4— korona.
Régi, használt példányokat a gvar 2 kor. 50 fillér ráfizetéssel 1910-es modellre cserél át. — Kapható minden szakmába vágó üzletben.

„ROPS” Fémáru gyár Részvénytársaság
Budapest, V., Váci-ut 74/5.
Helyi elárúsító: **EISENBERG KÁROLY.**
Képviselek vidéken kerestetnek.

FISCHER JANOS mérnök, malomépítész, Budapest V., Nádor-utca 35. szám. Sürgőnycim: **TURBINA.**

Csöplökészletek **MUNKTELL** eredeti svéd nyersolajmotor és lokomobilok **BENZIN- és szivóáztelpek**

Legmesszebbmenő szavatosság, leghibátosabb üzem. Argyeztek és költségetes ingyen